

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/192/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519203099
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ludvika Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7519203099.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ludviky Bodnárovej a členiek senátu JUDr. Diany Chlebovič Solčányovej a JUDr. Marianny Hraboveckej vo veci starostlivosti súdu o maloletého Š.M. E. nar. XX.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa rodičov H. E. nar. X.X.XXXX bývajúcej na Y. ul. č. X v U. a O. E. nar. X.XX.XXXX bývajúceho v Z. č.d. XXX v konaní o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností o návrhu otca a matky na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Košice - okolie z 24.5.2019 č.k. 9P/139/2019 - 32 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením dočasne zveril mal. Š. E. nar. XX.X.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorí budú zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého v týždňových intervaloch. Matka bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého od nedele od 17:00 hod. každého párneho kalendárneho týždňa do nedele do 17:00 hod. nasledujúceho nepárneho kalendárneho týždňa. Otec bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého od nedele od 17:00 hod. každého nepárneho kalendárneho týždňa do nedele do 17:00 hod. nasledujúceho párneho kalendárneho týždňa. Rodič, ktorý má vykonávať osobnú starostlivosť v danom týždni si maloleté dieťa prevezme v bydlisku druhého rodiča. Každý z rodičov je povinný v stanovenom čase odovzdať maloletého do osobnej starostlivosti druhého rodiča s jeho osobnými vecami a riadne ho pripraviť. Ďalším výrokom uložil rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach. Napokon rozhodol, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vedeného na Okresnom súde Košice - okolie pod sp.zn. 9P/139/2019.

2. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej odvolanie matka z dôvodu podľa ust. § 364 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku (správne malo byť § 365 ods. 1 - pozn. odvolacieho súdu). Poprela tvrdenie konajúceho súdu v bode 17 odôvodnenia rozhodnutia a to, že by súhlasila so striedavou starostlivosťou. Zdôraznila, že svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žiadala ponechať syna vo svojej osobnej starostlivosti a upraviť styk otca s maloletým, nakoľko jej otec začal robiť schválnosti po tom, ako podala na polícii oznámenie pre neplatenie výživného. Tvrdila, že otcovi nikdy nebránila v styku s maloletým a mohol ho mať aj na víkendy, ale nikdy striedavú starostlivosť neprezentovala. Namietala, že kolízny opatrovník vykonal pohovor so synom v domácnosti otca v jeho prítomnosti, pričom maloletý sa otca bojí a otec ho ovplyvňuje. Žiada, aby maloletého vyšetril súdny psychológ, ktorý sa s maloletým odborne porozpráva bez prítomnosti otca a zistí, či maloletý súhlasí so striedavou starostlivosťou, nakoľko je ešte malý a predstava striedavej starostlivosti mu bola podaná iba zo strany otca. Poukázala na to, že s otcom sa nevedia dohodnúť na zmene školy maloletého, ktorého chce od budúceho školského roku prihlásiť do školy v Košiciach, kde aj ona momentálne býva a pracuje,

preto bude pre ňu ekonomicky a časovo náročné voziť syna do školy v obci Trstená pri Hornáde, ktorú doteraz navštevoval. Zdôraznila, že aj otec má trvalý pobyt v U., prípadne sa zdržiava v obci Z., preto nevidí žiaden dôvod, aby otec s prestupom syna do školy v Košiciach nesúhlasil. Poprela tvrdenie otca v jeho návrhu, že pre syna zanechal prácu, aby sa mohol o neho starať, pretože jej bývalý zamestnávateľ otca potvrdil, že otec bol z práce prepustený. V závere konštatovala, že otec nariadené neodkladné opatrenie nerešpektuje a maloletého jej 2.6.2019 neodovzdal, o čom informovala políciu aj kolízneho opatrovníka.

3. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky zdôraznil, že pri komunikácii s kolíznym opatrovníkom ohľadom striedavej osobnej starostlivosti mu tento tvrdil, že matka s nariadenou formou výchovy súhlasí. Poprel tvrdenia matky, že by bol názor maloletého zisťovaný v jeho prítomnosti alebo, že by maloletého akokoľvek ovplyvňoval. Zdôraznil, že striedavú starostlivosť navrhol kolízny opatrovník a následne sa pred ním maloletý vyjadril, že s ňou súhlasí. Ďalej na tvrdenia matky reagoval kontra argumentačne a uviedol, že z práce nebol prepustený, ale spoluprácu s obchodným partnerom ukončil dobrovoľne, aby sa mohol viac venovať maloletému a so zmenou školy nesúhlasí preto, že syn školu v Košiciach navštevovať nechce a on ho nebude nútiť.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že s rozhodnutím súdu o striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov so striedaním v týždenných intervaloch súhlasí, nakoľko tak bude zabezpečený pravidelný kontakt maloletého s oboma rodičmi s presne vymedzenými právami a povinnosťami rodičov vo vzťahu k maloletému. Námitka matky v odvolaní ohľadom jej nesúhlasu so striedavou starostlivosťou pri spisovaní úradného záznamu 16.5.2019 je pravdivá, ale vtedy išlo len o prvotné zisťovanie názoru matky. Následne boli zisťované rodinné, bytové a sociálne pomery u oboch rodičov, zisťovanie názoru maloletého v domácnosti oboch rodičov, ktoré závery sú uvedené v správe z 23.5.2019 (viď čl. 29, matka bola ochotná dohodnúť sa s otcom na striedavej starostlivosti o syna a deklarovala, že mu navrhne, aby bol maloletý budúci týždeň u neho - pozn. odvolacieho súdu). Nakoľko bola v tom čase rodinná situácia maloletého značne vyhrotená, rodičia nevedeli spolu efektívne komunikovať a zo strany oboch dochádzalo k opakovanému zamedzovaniu výkonu rodičovských práv, bola im so zreteľom na zistený názor maloletého navrhnutá možnosť striedavej osobnej starostlivosti. Kolízny opatrovník považuje za v záujme maloletého aj nariadené odborné poradenstvo, ktorého sa rodičia zúčastňujú, nakoľko ich konfliktný vzťah pretrváva naďalej.

5. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

6. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa ust. § 325 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa ust. § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9. Podľa ust. § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že v danom prípade bola splnená zákonná podmienka pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorou je naliehavosť dočasnej úpravy pomerov daná záujmom maloletého dieťaťa na udržaní a prehĺbovaní prirodzenej väzby k obidvom rodičom. Súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie o návrhoch rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, pričom starostlivo prihliadal na všetky relevantné skutočnosti, vrátane toho, čo uviedli otec a matka v podaných návrhoch, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého uznesenia presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami matky uplatnenými v odvolaní, ktoré zdôraznila už v podanom návrhu a matka ani v priebehu odvolacieho konania neuviedla žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie vo veci.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že mal. dieťa pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie z 20.1.2017 č.k. 19P/297/2016 - 30. Zároveň konajúci súd týmto rozsudkom schválil dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu na čas po rozvoде a zveril mal. J. do osobnej starostlivosti matky, upravil vyživovaciu povinnosť otca a styk otca s maloletým ponechal bez obmedzenia.

12. V tomto konaní sa otec návrhom vo veci samej, ako aj návrhom na vydanie neodkladného opatrenia, domáhal zmeny v úprave výkonu rodičovských práv a povinností, pričom žiadal zveriť maloletého do svojej osobnej starostlivosti. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala aj matka, ktorá žiadala ponechať maloletého v jej osobnej starostlivosti a upraviť styk otca s maloletým. Obaja zhodne tvrdili, že sú medzi nimi konflikty a nevedia sa dohodnúť na výkone rodičovských práv a povinností.

13. Odvolací súd zdôrazňuje, že účelom neodkladných opatrení v konaní starostlivosti súdu o maloletých, je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia, kedy možno nariadiť odovzdať maloletého do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti (§ 367 ods.1 CMP), prípadne určiť výživné v nevyhnutnej miere (§ 366 CMP), alebo ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery maloletého dieťaťa (§ 325 ods. 1 CSP). Ďalej treba uviesť, že inštitút neodkladného opatrenia v uvedených konaniach má slúžiť k ochrane práv maloletých detí v situáciách, keď sú práva detí zjavne ohrozené, a to do doby, keď o výchove detí, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Odvolací súd zdôrazňuje, že účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom, ešte pred ich porušením či ohrozením. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchla úprava jestvujúcich pomerov, ktoré, ako vyplýva zo samotného pojmu, neznesú ďalší odklad. Musí ísť teda o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohlo dôjsť k ťažko napravitelnému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého dieťaťa a to aj bez vykonania potrebného dokazovania.

14. Súd prvej inštancie rozhodnutie, ktorým nariadil neodkladné opatrenie, s ktorým rozhodnutím sa odvolací súd stotožňuje a na dôvody ktorého odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), založil na potrebe vyplývajúcej zo záujmu maloletého bezodkladne dočasne upraviť pomery tak, aby sa napätá situácia medzi rodičmi stabilizovala a maloletý nebol vystavovaný stresovým situáciám zapríčinených rodičovskou nezrelosťou. Mal za to, že maloletý má prirodzene dobrý vzťah k obom rodičom, nespochybnil lásku k dieťaťu ani u jedného z rodičov a prihliadol aj na názor kolízneho opatrovníka, ktorý vykonal v domácnostiach rodičov viaceré šetrenia ako aj na názor maloletého dieťaťa, ktoré si želalo striedavú starostlivosť vyskúšať.

15. Z obsahu spisu jednoznačne rezultuje záver, že rodičia sa nevedia dohodnúť na podmienkach pravidelnej realizácie úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, odlišne hodnotia tie isté situácie, vzájomne sa vylučujú z výkonu rodičovských práv, pričom neochota vzájomne kooperovať vo veci výkonu rodičovských práv a povinností je rozhodne v rozpore so záujmami maloletého dieťaťa. Z tohto dôvodu bolo aj podľa názoru odvolacieho súdu potrebné neodkladným opatrením upraviť rodičovské práva a povinnosti k mal. dieťaťu, čím sa momentálna negatívna situácia medzi rodičmi čiastočne stabilizuje. Odvolací súd má za to, že v danom prípade vzhľadom na vzájomné vybudované citové väzby medzi otcom a maloletým, ním doposiaľ vykonávanú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, jeho priaznivé rodinné zázemie a podmienky na bývanie, ktoré maloletý dôverne pozná a v neposlednom rade aj schopnosť otca sa o maloletého plnohodnotne postarať, odôvodňujú jeho zverenie do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov formou neodkladného opatrenia. Zdôrazňuje, že striedavú starostlivosť a priori nevylúčili doposiaľ žiadne také okolnosti, ktoré by mohli naznačovať, že ide proti záujmom maloletého dieťaťa. Ten ako bolo vyššie naznačené, je v tom, aby dieťa udržiavalo rodinné väzby s oboma svojimi rodičmi a nebolo vystavené konfliktným situáciám, ktoré medzi nimi vznikajú. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti je zrejmé, že napadnuté neodkladné opatrenie neobmedzuje rodičov ani samotné maloleté deti neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (je tu zachovaný princíp proporcionality), pretože v prvom rade zabezpečuje rovnomerný styk maloletého dieťaťa s oboma ich rodičmi. Odvolací súd je tiež toho názoru, že dané súdne rozhodnutie dočasne určujúce pevné pravidlá pre rodičov a pri racionálnom rešpektovaní zo strany rodičov by malo predstavovať upokojenie

situácie a odstránenie konfliktov. Odvolací súd pritom zohľadnil aj stanovisko kolízneho opatrovníka, ktorý zastupuje maloletého a chráni jeho práva a právom chránené záujmy v predmetnom konaní, pričom tento konštatoval, že v prejednávanej veci je žiaduci rovnomenný kontakt maloletého s oboma rodičmi a nariadená úprava bude riešením vzájomných nedorozumení a nezhôd rodičov, ktoré môžu mať negatívny vplyv na maloletého.

16. Odvolací súd sa stotožňuje aj so záverom súdu prvej inštancie o potrebe nevyhnutnej ingerencie do pomerov účastníkov nariadením neodkladného opatrenia z úradnej povinnosti vzhľadom na pretrvávajúci konflikt medzi rodičmi, nedostatok primeranej a konštruktívnej komunikácie medzi nimi, a to uložením povinnosti rodičom dieťaťa podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach. Účelom tohto opatrenia je odstránenie komunikačných problémov medzi rodičmi vyplývajúcich z ich negatívneho vzťahu, dôsledkom čoho je i emočné preťaženie dieťaťa, ktoré môže mať vážne následky na jeho psychike, čo rozhodne nie je v jeho záujme. Referát poradensko-psychologických služieb je samostatnou zložkou úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zameranou na poskytovanie poradenských a psychologických intervencií vo vzťahu k realizácii výkonu rodičovských práv a povinností za účelom odstránenia komunikačných problémov medzi rodičmi navzájom alebo medzi rodičmi a deťmi, psychologickéj pomoci a poradenstva maloletému dieťaťu vo vzťahu k styku s rodičom a pod., v prípade, ak rodičia doposiaľ neboli schopní odstrániť vzájomné negatívne vzťahy, nie sú schopní spolu komunikovať alebo nie sú schopní dieťa patrične usmerňovať a vychovávať k správnejmu postoju k druhému rodičovi (zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v platnom znení), pričom výsledky tohto poradenstva budú mať nepochybne význam i pre rozhodnutie vo veci samej.

17. Napokon matka v odvolaní poukazovala na to, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia nevykonala dostatočné dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu veci a navrhla doplniť dokazovanie znalcom z odboru detskej psychológie. Tu odvolací súd opakovane uvádza, že pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej a preto súd prvej inštancie správne rozhodol na základe zistených skutočností. Účelom neodkladného opatrenia je totiž len dočasná úprava pomerov účastníkov, ktorá zásadne prichádza do úvahy v tých prípadoch, v ktorých sa má napraviť stav akútneho či akútne hroziacich zásahov do práv či oprávnených záujmov účastníka domáhajúceho sa ochrany neodkladným opatrením, teda vtedy, ak by vyčkávanie na rozhodnutie vo veci samej (rozsudkom po riadne vykonanom dokazovaní) mohlo spôsobiť také zmeny vo vzťahu k predmetu konania, či inú ujmu na právach navrhovateľa neodkladného opatrenia, pri ktorých by samotné vedenie konania vo veci samej mohlo už stratiť zmysel, alebo je tu iná závažná príčina, pre ktorú sa javí nevyhnutným pomery určitým spôsobom stabilizovať už pred konečným rozhodnutím.

18. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody podľa ods. 2 citovaného ustanovenia.

19. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).